

[Forsvarsministeren.]

vil der blive tale om mange hundreder, ja, måske tusinder af bunkers rundt omkring i landet. Det er jo givet, at en sådan decentralisering af byggeriet vil medføre en betydelig forøgelse både af anlægs- og driftsudgifter, og i hvert fald vil man ikke ad den vej kunne frigøre hverken arbejdskraft eller materialer til det private boligbyggeri, tværtimod. Et så omfattende bunkersbyggeri med dertil svarende småkaserer ovenpå de forskellige bunkers vil endda blive adskilligt dyrere end opførelsen af et mindre antal store kaserer med dertil svarende depoter. Det er derfor et forkert udgangspunkt, når det ærede medlem hr. Viggo Starcke i sin indledningstale sagde, at vi efter det forslag, der foreligger her, skulle til at standse kasernebyggeriet. Nej, sandheden er tværtimod, at hvis man gennemførte det af det ærede medlem hr. Viggo Starcke stillede forslag, skal man først for alvor til at begynde kasernebyggeriet i en meget stor udstrækning.

Under forudsætning af — og det er jo stadig forudsætninger, man kommer til at operere med, så ufuldstændigt som skitsen er udformet —, under forudsætning af, at den nuværende indkaldelsesstyrke så nogenlunde bevares og tjenestetiden bliver omkring et års tid, vil en overgang til aflønning af hele mandskabet efter de nugældende lønsatser for frivillig tjeneste medføre en årlig merudgift på op imod 100 mill. kr.

Det er yderligere i forslaget anført, at det hjemsendte mandskab skal oppebære en fast godtgørelse for at stå i den såkaldte beredskabsstyrke. Hvis man nu går ud fra, at vi skal have en beredskabsstyrke som den, vi i dag operer med og tilstræber under den nuværende forsvarsordning, hvor vi har uddannet mandskab til det, det vil altså sige en beredskabsstyrke på ca. 125 000 mand, og yder en årlig godtgørelse til dette mandskab for nu at stå i beredskabet og påtage sig de dermed forbundne forpligtelser, så vil bare den årlige udgift ved et sådant eksperiment blive 125 mill. kr.

Hertil kommer så endelig, at den af retsforbundet foreslåede uddannelsesordning med hensyn til spredning må forudsætte en meget betydelig forøgelse af det faste befalingsmandskorps. I forslaget — og det er et af de punkter, som man lægger afgørende vægt på — er det sagt, at mandskabet skal bo og uddannes i umiddelbar nærhed af deres bopæl. Det kan lyde meget godt, men den reelle virkning af gennemførelsen af en sådan bestemmelse vil være, at der vil blive store for ikke at sige uoverskuelige vanske-

ligheder ved at iværksætte en uddannelse i større led fra kompagni, bataillon og opefter.

I bemærkningerne til forslaget er der ligeledes peget på — det gjorde det ærede medlem hr. Viggo Starcke også i sin indledningstale —, at mandskabet under uddannelsen kan aflægge prøver i de opnåede færdigheder og så kan få et certifikat og gennem dette certifikat opnå mulighed for en tidligere hjemsendelse. Til et sådant projekt vil jeg gerne sige, at uddannelsen vil miste i kontinuitet, når enkelte af mandskabet skal have en kortere tjenestetid end andre, og at der naturligvis vil være meget store vanskeligheder forbundet med overhovedet på dette grundlag at tilrettelægge et rimeligt uddannelsesprogram. Endvidere vil opnåelsen af et certifikat jo ikke betyde, at soldaten er uddannet, idet netop en stor del af uddannelsen må anvendes til at indøve det allerede lærte, for at soldaten kan få størst mulig rutinemæssig sikkerhed både i anvendelsen af de våben, han har, og med hensyn til sin optræden i marken under alvorlige forhold.

Det anføres i bemærkningerne, og det ærede medlem hr. Viggo Starcke understregede det også i sin fremsættelsestale, at der ved dette forslag fra retsforbundet skulle frigøres adskillige befalingsmænd fra administrationen af kaserer og fra bygningsvæsenet o. s. v., og at disse sparede befalingsmænd så kunne gå over i den almindelige uddannelse. Også dette er en beklagelig misforståelse. Der er nemlig ingen tjenstgørende befalingsmænd, der i dag anvendes ved administrationen af kaserer, og i bygningstjenesten er der siger og skriver 11 faste befalingsmænd.

Hvad angår de foreslåede former for indledende uddannelse, nemlig korrespondancekursus eller radiokursus, vil man fra en militær betragtning ikke anse disse for at kunne skabe muligheder for at få soldater af den art, som er nødvendig til moderne krigsførelse.

Der er i bemærkningerne til forslaget anført, at den mindste uddannelsesenhed skal være en deling på cirka 35 mand, hvorved man skulle opnå, at uddannelsen skal kunne finde sted lokalt. Jeg vil gerne — og jeg tror også, det er oplyst overfor det ærede medlem hr. Viggo Starcke — anskueliggøre, hvad dette princip rent praktisk vil komme til at betyde, og hvilke konsekvenser det vil have.

Hvis vi nu går ud fra en provinsby på ca. 10 000 indbyggere — og det eksempel, jeg nu anfører, er en sjællandsk provinsby af nogenlunde denne størrelse —, er forholdet